SPRAVODAJCA
ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV
www.zsf.chtf.stuba.sk
ISSN 1338-2098
2011/4

Šťastné a veselé Vianočné sviatky
a mnoho úspechov v novom roku

EMISIA UMENIE 2011

TABUĽOVÁ MAĽBA METERCIE Z ROŽŇAVY

2011, 14. 10. * **Drop fúzatý** (Ochrana prírody) * príležitostná známka * N+R: R. Cigánik * OTp+OF PTC * PL: 4 ZP + 2 K, TF: OF ? PL, OTp ? PL * papier FLA * RZ 11 ¾: 11 ½ * FDC N+R: R. Cigánik, OTp TAB * náklad: 100 tis. (25 tis. PL)

505) Drop fúzatý (Otis tarda)

505	**1,10 € viacfarebná**	**1,10**
505 PL	(164 x 123 mm)	4,40
505 FDC		2,00
505 CM		0,96
Kupóny		
505 ĽK		1,10
505 PK		1,10

2011, 11. 11. * **Vianoce 2011: Ľudový motív** * príležitostná známka * N: M. Žálec - Varcholová * OF PTC * PLa: 50 ZP (A), TF: 4 PLa, PLb: 8 ZP (A) + 8 K, TF: ? PLb; ZZ: 10 ZP (B), TF: 6 ZZ * papier FLA (A), samolepiaci OZ (B) * HZ 11 ½ : 11 ¼ (A), vlnitý výsek 15 : 16 ½ (B) * FDC N: M. Žálec - Varcholová, R: Ľ. Žálec OTp TAB * náklad: 1,58 mil (A), 300 tis. (B, 30 tis. ZZ)

506) Ryba z perníka

506 A	**0,40 € viacfarebná, známka z PLa alebo PLb**	**0,40**
506 B	**0,40 € viacfarebná, známka zo zošitka**	**0,40**
506 PLb (? x ? mm)		---
506 FDC		1,30
506 CM		0,96
506 ZZ		4,00
Kupóny		
506 KĽa s kupónom „Vianočná pošta“		0,40
506 KĽb s personalizovaným kupónom		---
506 KPa s kupónom „Vianočná pošta“		0,40
506 KPb s personalizovaným kupónom		---
506 KĽa+KPa s kupónmi „Vianočná pošta“		0,40
506 KĽb+KPb s personalizovanými kupónmi		---
506 Sa s kupónom „Vianočná pošta“		0,80
506 Sb s personalizovaným kupónom		---
506 PLa s kupónmi „Vianočná pošta“		3,20
506 PLb s personalizovanými kupónmi		---

Poznámky

Papier ZZ je s vôňou škorice.

2011, 25. 11. * **Tobias Stimmer: Ján Sambucus** (Umenie) * príležitostná známka * GÚ+R: R. Cigánik * OTp+OF+RT PTC, Praha * PL: 4 ZP + 1 K, TF: 1 PL * papier FLA * RZ 11 ¾ * FDC N+R: R. Cigánik, OTp TAB * náklad: 90 tis. (22,5 tis. PL)

507) Tobias Stimmer (1539 – 1584): Ján Sambucus (1531 – 1584), básnik, historiograf a lekár

507	**1,20 € viacfarebná**	**1,20**
507 PL	(108 x 170 mm)	4,80
507 FDC		2,10
507 PT (? x ? mm), čierna, číslovaná,	s reliéfnou tlačou	2,80

Vydáva ZSF v Bratislave pre vnútornú potrebu

Adresa redakcie:
Sekretariát ZSF
Radlinského 9
812 11 Bratislava

Tel.: 02/524 447 37
Mobil: 0911 289 346
Fax: 02/524 447 37
CNS Tel.: 02/524 447 37

Redakčná rada:
Ľubomír Floch - predseda
Zdeněk Baliga, Ján Mička, Ján Maniaček st., Jozef Vangel

Redakcia:
Zdeněk Baliga - šéfredaktor
Ladislav Hölc, Ján Maniaček st., Iveta Valašková

Obálku navrhol:
Ľubomír Floch

Grafická úprava:
Vydavateľstvo a grafické štúdio JADRO
mobil: 0915 80 50 20
WEB: www.jadro.sk

Ročník: XIII.
Číslo: 4/2011
Náklad: 500 ks
Strán: 36
Uzávierka: 7.12.2011
Dané do tlače: 12.12.2011
Vyšlo: 15.12.2011
ISSN 1338-2098

Úvodník

Po Valnom zhromaždení 4

Strana predsedu

Pár viet do nového volebného obdobia 5

Dokumenty ZSF

Uznesenie Valného zhromaždenia ZSF z 22.10.2011 6

Uznesenie Rady ZSF z 3.12.2011 7

Stanovy Zväzu slovenských filatelistov 8

Slovenská známka

Inaugurácia známky Ján Sambucus 15

Prečo Beethoven neodoslal z Piešťan list svojej milej? 19

Jubileum grafika 21

Najkrajšia slovenská poštová známka 2011 - anketa 21

Výstavy

Vysoké Mýto 2011 25

IPHLA 2012 28

Čože je to za exponát? 29

Výstava očima jurymana 30

Slovensko ako hosť na Dňoch otvorených dverí... 33

Inzercia

Inzercia ZSF 34

Po Valnom zhromaždení

Aje rozhodnuté – kocky sú hodené! Hodili ich 22. októbra naši delegáti na najvyššom fóre ZSF, na IX. valnom zhromaždení (teraz po novom už Sneme). Význam tohto Valného zhromaždenia bol nie len v zhodnotení činnosti ZSF za uplynulé štvorročné obdobie a vytýčenie si cieľov do budúcnosti, ale najmä v komplexnom prehodnotení základných Zväzových dokumentov, ktorému bolo venované aj veľa článkov v predchádzajúcich číslach nášho Spravodajcu. Boli to závažné otázky, ktoré vyvolávali v členskej základni búrlivú diskusiu.

Úlohou nášho periodika bolo sprostredkovať túto diskusiu na prípravu revízie základných dokumentov ZSF a je aj jeho úlohou informovať Vás o prijatých zmenách. Preto v dnešnom čísle uvádzame základný dokument „Stanovy ZSF“ v plnom znení tak, ako bol schválenými jednotlivými zmenami upravený. Aby sa nám do čísla vošli aj iné aktuálne a zaujímavé články, druhý zrevidovaný dokument „Volebný poriadok ZSF“ uvedieme v niektorom nasledujúcom čísle. Veď jeho využitie je len pri voľbách, ktoré verím že budú až za štyri roky. V budúcom čísle pravdepodobne uverejníme novelizovaný „Organizačný poriadok ZSF“, ktorý by mala upraviť a schváliť Rada ZSF na svojom marcovom zasadaní.

Keďže rok 2011 sa v našej známkovej tvorbe už skončil, dávame Vám znova možnosť zasúťažiť si, ale hlavne vyjadriť svoj názor na slovenskú známkovú tvorbu roku 2011, v Ankete o najkrajšiu slovenskú známku, FDC a príležitostnú pečiatku roku 2011. Nechýbajú tu ani reportáže z uvedenia dvoch nových, a myslím si, že vydarených slovenských známok, Umenie – Sambucus od Janka Mičku z Trnavy a poštová schránka od Alexa Urminského z Piešťan.

V čísle sa dočítate aj o vynikajúcej 1. česko – slovenskej filatelistickej výstave vo Vysokom Mýte od Vojtecha Jankoviča, na ktorej náš Spravodajca získal v triede filatelistickej literatúry veľkú striebornú medailu, keď dostal 72 bodov. Tým si myslím že potvrdil svoje kvality a svoju opodstatnenosť vo filatelistickej informovanosti. V budúcom čísle uvedieme od tohto renomovaného autora aj článok o výstave Nitra 2011 z pohľadu porotcu. Teraz uvádzame pohľad z druhej strany, zo strany vystavovateľa, ako otvorený list pána Ladislava Feketeho. O výstavách a výstavnom materiále sa dočítate aj v článku Ing. Jiřího Sedláka. Upozornenie a organizačné pokyny na vystavovanie filatelistickej literatúry na výstave IPHLA 2012 nám prináša vo svojom článku Ľubo Floch, ktorý informuje aj o veľmi úspešnom pôsobení ZSF na Dňoch otvorených dverí Rakúskych filatelistov vo Viedni.

Tak toľko informácii sa nám vošlo do posledného čísla Spravodajcu v roka 2011. Prajeme Vám príjemné čítanie počas dlhých zimných večerov.

Záverom Vám chcem ako vo svojom mene, tak aj v mene Redakcie a Redakčnej rady Spravodajcu, popriať príjemné prežitie Vianoc a v novom roku veľa šťastia, zdravia, osobnej, rodinnej a pracovnej pohody, ako aj veľa krásnych a príjemných zážitkov s našou spoločnou vášňou – filateliou.

Zdeněk Baliga, vedúci redaktor

Pár viet do nového volebného obdobia

Vážení členovia ZSF, ďakujem Vám všetkým za prejavenú dôveru zvolením za predsedu ZSF na ďalšie funkčné obdobie. Verím, že spoločne za Vášho aktívne prístupu posunieme organizovanú filateliu na Slovensku o krôčik dopredu.

Nitrianske Valné zhromaždenie schválilo dva závažné dokumenty, Stanovy ZSF a Volebný poriadok ZSF. Následne zvolilo predsedu a nové zloženie Rady ZSF, v ktorej sú zastúpení zástupcovia všetkých Združení klubov filatelistov. Rada ZSF v nasledujúcom období prepracuje a schváli podľa prijatých Stanov ZSF ďalšie zväzové predpisy.

Vyzývam všetky kluby filatelistov k zvýšenej aktivite pri príležitosti 20. výročia slovenskej známkovej tvorby k organizovaniu propagačných filatelistických výstav. Kluby filatelistov sú tie, ktoré tvoria základ organizovanej filatelie na Slovensku. Využite všetky možnosti pre propagáciu zbierania poštových známok.

Nesmieme zabudnúť na našu mládež a pripraviť pre nich v kluboch filatelistov predovšetkým dobrých vedúcich a zaujímavý program. Predchádzajúci predseda Komisie mládeže Mgr. Ján Mička pripravil a uviedol do praxe pre vedúcich krúžkov mladých filatelistov veľa príkladov na ich činnosť.

Pre organizovanie propagačných a súťažných filatelistických výstav, inaugurácií a uvedení nových slovenských poštových známok využívať potenciál všetkých členov v Združeniach klubov filatelistov na ich spoluprácu. Skúsenosti mi hovoria, že každého člena poteší, keď pomôže a zúčastní sa na spolupráci pri ich organizovaní.

Využívajme aj medzinárodnú spoluprácu na propagáciu slovenskej filatelie účasťou na filatelistických výstavách aj finančnou podporou členov v kluboch filatelistov a v Združení klubov filatelistov.

K blížiacim sa Vianočným sviatkom prajem všetkým členom Zväzu slovenským filatelistov a ich rodinám radostné prežitie v kruhu svojich najbližších a do nového roku 2012 veľa zdravia, šťastia a filatelistických úspechov. Teším sa na každé stretnutie s Vami.

Miroslav Ňaršík
predseda ZSF

Viete, že?

Na pošte nás čakajú novinky – ale nie tie filatelistické. Ako informovala média generálna riaditeľka Slovenskej pošty Ing. Marcela Hrdá Slovenská pošta, a. s. chce zefektívniť a zmodernizovať svoje služby zákazníkom. Napríklad pošta chce zabezpečiť doručovanie balíkov až do domu aj v popoludňajších a večerných hodinách, potvrdenie podania elektronickou potvrdenkou a ďalšie nové služby pre verejnosť.

red.

UZNESENIE

z IX. valného zhromaždenia ZSF konaného dňa 22. 10. 2011 v dome MS Nitra

A) IX. VZ ZSF BERIE NA VEDOMIE

1) Správu Revíznej komisie Zväzu slovenských filatelistov.

B) IX. VZ ZSF SCHVAĽUJE

1) Správu o činnosti Zväzu slovenských filatelistov za volebné obdobie 2007-2011.
2) Správu o hospodárení Zväzu slovenských filatelistov za volebné obdobie 2007-2011.
3) Stanovy a Volebný poriadok Zväzu slovenských filatelistov.
4) Výsledky volieb predsedu, členov Rady a Revíznej komisie Zväzu slovenských filatelistov.
5) Členské príspevky na roky 2012 až 2015: pracovne činní 17,25 €, dôchodcovia 8,50 €, mládež 1,00 €.

C) IX. VZ ZSF UKLADÁ

1) Uverejniť schválené Stanovy a Volebný poriadok Zväzu slovenských filatelistov v Spravodajcovi Zväzu slovenských filatelistov.
   Zodpovedná: redakčná rada Spravodajcu ZSF
   Termín: december 2011
2) Zaregistrovať prijaté Stanovy Zväzu slovenských filatelistov na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky.
   Zodpovedná: Rada ZSF
   Termín: december 2011
3) Vypracovať plán práce a hlavných úloh Zväzu slovenských filatelistov na roky 2012 až 2015 a zaslať delegátom a KF.
   Zodpovedná: Rada ZSF
   Termín: marec 2012
4) Vyhodnotiť prednesené diskusné príspevky delegátov.
   Zodpovedná: Rada ZSF
   Termín: december 2011
5) Ustanoviť právnu komisiu ZSF.
   Zodpovedná: Rada ZSF
   Termín: december 2011
6) Nezvyšovať členské príspevky ZSF.
   Zodpovedná: Rada ZSF
   Termín: roky 2012 až 2014
7) Členské príspevky zaplatiť do 31.03. daného roku.
   Zodpovední: členovia ZSF
   Termín: podľa textu
8) Vypracovať Čestný výbor Zväzu slovenských filatelistov podľa návrhu JUDr. Otta Gáťu.
   Zodpovedná: Rada ZSF
   Termín: rok 2012

D) IX. VZ ZSF ĎAKUJE

1) Domu Matice slovenskej v Nitre za poskytnutie priestorov na uskutočnenie IX. VZ ZSF.
2) Doc. Ing. Ľubomírovi Flochovi, PhD. za prácu v ZSF.
3) KF 52-51 v Nitre za usporiadanie IX. VZ ZSF a filatelistickej výstavy NITRA 2011.

E) IX. VZ ZSF DOPORUČUJE

1) Usporadúvať propagačné filatelistické výstavy k 1150. výročiu (863-2013) príchodu vierozvestov sv. Cyrila a Metoda na Slovensko.
2) Podporiť vydanie slovenskej poštovej známky prvého predsedu ZSF JUDr. Severína Zrubca.

UZNESENIE

z 1. zasadnutia Rady ZSF konaného dňa 3. 12. 2011 v Bratislave

A) BERIE NA VEDOMIE

1) Otvorený list pána Ladislava Feketeho „Čo že je to za exponát".
2) Návrh na vydanie slovenskej poštovej známky A. Hlinku k jeho 150. výročiu narodenia.
3) Informáciu predsedu ZSF o pracovnom stretnutí s PP a GR SP, a. s. o spolupráci.

B) SCHVAĽUJE

1) Kompetencie členov Rady ZSF:
   - podpredseda ZSF pre zahraničie Ing. Miroslav Bachratý
   - podpredseda pre vnútro zväzovú činnosť ZSF Ing. Vladimír Mrva
   - predseda Komisie mládeže ZSF PaedDr. Jozef Oško
   - člen Rady ZSF zodpovedný pre odborné komisie ZSF Ing. Jozef Vangel, CSc.
   - predseda komisie porotcov Ing. Miroslav Bachratý.
2) Zasadnutia Rady ZSF na rok 2012 boli schválené v týchto termínoch:
   - 3. marec, 2. jún, 8. september a 1. december 2012 o 9:00 hod.
3) Návrh Dohody o spolupráci medzi SČF a ZSF.
4) Udelenie Ceny ZSF za rok 2010 Mgr. Jánovi Mičkovi.
5) Filatelistickú výstavu II. a III. stupňa POPRADFILA 2012 bez finančnej dotácie ZSF.

C) UKLADÁ

1) Vypracovať návrh Plánu práce ZSF na roky 2012 až 2015.
   Zodpovední: členovia Rady ZSF
   Termín: 15.2.2012
2) Vypracovať ročnú finančnú uzávierku za rok 2011 a návrh plánu rozpočtu na rok 2012.
   Zodpovední: tajomník a hospodár ZSF
   Termín: 15.2.2012
3) Preložiť právnicky do slovenského jazyka návrh Dohody o spolupráci medzi ZSF a SČF.
   Zodpovedný: predseda ZSF
   Termín: 15.2.2012
4) Opraviť chybu v prihláške exponátu vo Výstavnom poriadku ZSF ohľadne počtu listov resp. plôch a dopracovať Záznamník exponátu.
   Zodpovedný: Ing. M. Bachratý
   Termín: 15.2.2012
5) Požiadať JUDr. Otta Gáťu prepracovať Štatút Čestného výboru ZSF.
   Zodpovedný: Ing. J. Vangel, CSc.
   Termín: 15.2.2012
6) Navrhnúť členov prípravnej skupiny pre vypracovanie Pravidiel pre vystavovanie a hodnotenie exponátov pohľadníc ZSF.
   Zodpovední: predsedovia ZKF
   Termín: 15.2.2012
7) Zvolať Redakčnú radu za účelom prerokovania návrhu novelizácie Štatútu redakčnej rady.
   Zodpovedný: predseda redakčnej rady
   Termín: 28.2.2012
8) Požiadať SP, a. s. o spoluprácu pri vyhlásení Ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2011.

Zodpovedný: predseda ZSF
Termín: ihneď

9) Objednať u SP, a.s. POFIS členskú prémiu za rok 2011 PT Meterciu so suchým logom ZSF za nadobúdaciu cenu.
Zodpovedný: predseda ZSF
Termín: ihneď

10) Pripraviť návrh Organizačného poriadku podľa schválených Stanov ZSF na IX. VZ ZSF.
Zodpovední: členovia Rady ZSF
Termín: 15.2.2012

11) Predložiť Ministerstvu vnútra SR na schválenie Stanovy ZSF schválené na IX. VZ ZSF.
Zodpovedný: tajomník ZSF
Termín: 31.12.2011

12) Vypracovať Projekt Filatelistickej olympiády na tému „ Slovenská pošta a filatelia".
Zodpovedný: predseda Komisie mládeže
Termín: 31.1.2012

13) Zaslať prihlášky vystavovateľom na svetovú výstavu literatúry IPHLA 2012.
Zodpovedný: Ing. M. Bachratý
Termín: 15.1.2012

14) Zaslať prihlášku na svetovú výstavu literatúry IPHLA 2012 a zaplatiť poplatok.
Zodpovední: vystavovatelia
Termín: 28.2.2012

D) ĎAKUJE

1) Národnému komisárovi 1. česko-slovenskej filatelistickej výstavy vo Vysokom Mýte RNDr. Vojtechovi Jankovičovi za jej prípravu a realizáciu.
2) ZKF Ba za prípravu a realizáciu na účasti ZSF na Dňoch otvorených dverí VÖPh vo Viedni.

E) VYHLASUJE

1) Konkurz na 1. slovensko-českú filatelistickú výstavu I. stupňa v roku 2013.
Termín: 15.2.2012

Stanovy Zväzu slovenských filatelistov

Zväz slovenských filatelistov (ďalej Zväz alebo ZSF) je otvoreným záujmovým združením filatelistov Slovenskej republiky. Cieľom ZSF je pomoc pri rozvíjaní záujmov zberateľov poštových známok, celistvostí, celín, pečiatok a ďalších predmetov filatelistického záujmu, rozširovanie poznatkov o filatelii a jej propagácia. Rozvíja filateliu ako kultúrnu záujmovú činnosť na zásadách demokracie, morálky a humanizmu.

Stanovy zväzu slovenských filatelistov vytvárajú pre organizovanú filateliu na Slovensku základný vnútorný právny poriadok, na základe ktorého sú určené pravidlá činnosti ZSF v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Zväz slovenských filatelistov je nástupníckou organizáciou Zväzu československých filatelistov na základe uznesení ustanovujúceho zjazdu ZSF v roku 1969 i uznesení zjazdu Federácie českých a slovenských filatelistov pri zániku filatelistickej federácie v roku 1989.

ČASŤ I.

Poslanie a ciele činnosti ZSF

Článok 1

Poslaním ZSF je najmä:

1. Systematicky rozvíjať organizovanú filateliu na Slovensku, materiálne ju podporovať a propagovať, obhajovať oprávnené záujmy členov najmä vo vzťahu k orgánom štátnej správy, samosprávy a inštitúciám, ktorých činnosť súvisí s filateliou, a v prípade potreby, voči orgánom činným v trestnom konaní. Chrániť členov pred falšovateľmi poštových známok a ďalších predmetov filatelistického záujmu, spolupracovať s príslušnými štátnymi orgánmi v záujme ochrany zberateľov.
2. Poskytovať členom teoretické a praktické poznatky zo všetkých odvetví filatelie a pomáhať im pri zvyšovaní ich odborných znalostí najmä vydávaním odbornej literatúry, organizovaním prednášok a výstav, umožňovať doplňovanie zbierok o predmety filatelistického záujmu poriadaním výmenných schôdzí a predajom filatelistického materiálu.
3. Poskytovať odbornú konzultačnú pomoc členom ZSF i verejnosti vo všetkých oblastiach filatelie a v oblastiach súvisiacich s filateliou.
4. Pravidelne informovať kluby filatelistov o činnosti jeho riadiacich orgánov a informovať členov Zväzu prostredníctvom zväzového časopisu a odbornej filatelistickej literatúry.
5. Venovať konkrétnu starostlivosť výchove mladých filatelistov a poskytovať pomoc vedúcim krúžkov mladých filatelistov.
6. Podporovať v regiónoch filatelistické podujatia, činnosť orgánov a regionálnu filatelistickú tlač.
7. Spolupracovať s vydavateľom slovenských poštových cenín v rámci emisnej činnosti uplatňovať záujmy členov ZSF a v spolupráci so štátom oprávneným vydavateľom na základe zmluvného vzťahu zaisťovať optimálne podmienky pre odber poštových cenín a filatelistických produktov.
8. Reprezentovať Slovenskú republiku v Medzinárodnej filatelistickej federácii (FIP), v Európskej federácii filatelistických zväzov (FEPA) a iných filatelistických združeniach, zabezpečovať spoluprácu so zahraničnými zväzmi filatelistov, s medzinárodnými filatelistickými organizáciami a vytvárať podmienky pre účasť exponátov členov ZSF na výstavách doma i v zahraničí.
9. Šíriť poznatky o filatelii v občianskej spoločnosti a využívať filateliu na kultúrnu propagáciu Slovenskej republiky v zahraničí.

ČASŤ II.

Členstvo v ZSF, práva a povinnosti členov

Článok 2

1. Členom ZSF sa môže stať občan Slovenskej republiky a občan iného štátu starší ako 18 rokov, ktorý sa písomne prihlási za člena.
2. Členskú základňu ZSF tvoria členovia klubov filatelistov, členovia krúžkov mladých filatelistov starší ako 18 rokov a krúžky mladých filatelistov (ďalej KMF).
3. Členstvo vzniká na základe písomnej prihlášky do klubu filatelistov a KMF dňom zaplatenia členského príspevku. Dokladom o členstve je platný členský preukaz.
4. Mládež vo veku od 8 do 18 rokov môže byť členom ZSF na základe kolektívneho členstva registrovaná v KMF.

Svoje práva uplatňuje prostredníctvom vedúceho KMF.

5. Členstvo v ZSF zanikne vystúpením zo Zväzu, nezaplatením členského príspevku do stanoveného termínu, zrušením členstva pre poškodzovanie dobrého mena ZSF, porušenie stanov alebo zväzových predpisov, alebo úmrtím člena.
6. Všetci členovia ZSF majú rovnaké práva a rovnaké povinnosti.
7. Člen ZSF má právo:
   a) voliť a byť volený do orgánov ZSF, navrhovať kandidátov, vyjadrovať sa k návrhom na kandidátov (netýka sa to mládeže do 18 rokov).
   b) byť pravidelne informovaný o činnosti orgánov ZSF, ich hospodárení a ekonomickej situácii ZSF,
   c) vyjadrovať svoje názory ku všetkým otázkam života a činnosti orgánov ZSF a ich funkcionárov, dávať podnety, návrhy, žiadosti a sťažnosti na orgány ZSF alebo ich funkcionárov, žiadať od nich odpoveď v zákonnej lehote,
   d) zúčastňovať sa podľa svojich záujmov činnosti v odborných orgánoch ZSF alebo v klube filatelistov, požiadať o radu, konzultáciu a pomoc vo filatelistickej problematike,
   e) zúčastňovať sa schôdzí orgánov ZSF, ktoré prerokúvajú jeho činnosť, byť prítomný pri hlasovaní o jeho osobe, obdržať o tom písomné rozhodnutie a odvolať sa proti nemu na vyšší orgán ZSF,
   f) navrhnúť vyslovenie nedôvery funkcionárovi ZSF, alebo žiadať jeho odstúpenie, ak preukázateľne porušil Stanovy ZSF alebo ďalšie zväzové predpisy,
   g) na členskú prémiu, ak uhradil členský príspevok v stanovenom termíne.
8. Člen ZSF je povinný:
   a) dodržiavať Stanovy ZSF, Organizačný poriadok ZSF a ďalšie zväzové predpisy,
   b) svedomite a zodpovedne vykonávať zverenú funkciu a zodpovedať sa zo svojej činnosti,
   c) platiť v stanovenom termíne a v určenej výške členské príspevky,
   d) obhajovať záujmy ZSF.
9. Člen ZSF, ktorý porušil Stanovy ZSF, Organizačný poriadok ZSF alebo ďalšie zväzové predpisy, môže byť napomenutý, odvolaný z funkcie alebo vylúčený zo ZSF. Proti rozhodnutiu orgánu sa môže odvolať na vyšší orgán ZSF do 30 dní od jeho doručenia. Proti rozhodnutiu vyššieho orgánu nie je prípustné odvolanie. Člen ZSF môže požiadať o preskúmanie rozhodnutia príslušný súd za podmienok ustanovených v osobitnom predpise.

ČASŤ III.

Organizačná štruktúra ZSF

Článok 3

Kluby filatelistov

1. Základnými organizáciami ZSF sú kluby filatelistov (ďalej len KF).
2. Klub filatelistov ZSF sa zakladá ak minimálne 4 záujemcovia prejavia záujem o členstvo v ZSF.
3. KF zabezpečuje najmä činnosť členov, propaguje zberateľstvo poštových známok a iných predmetov filatelistického záujmu, pomáha členom pri tvorbe zbierok a exponátov, zabezpečuje získavanie noviniek a sprostredkúva podľa svojich možností aj ďalšie služ-

by. Organizuje výstavy, prednášky, semináre, zriaďuje KMF, vedie evidenciu členov KF a KMF, informuje členov o zväzových podujatiach a podľa potreby a možností zriaďuje knižnicu, archív a vedie kroniku KF.

4. Najvyšším orgánom KF je výročná členská schôdza, ktorú zvoláva výbor KF spravidla raz za rok.
5. Výročná členská schôdza KF najmä:
   a) volí výbor KF, ktorý v období medzi výročnými členskými schôdzami riadi KF, prijíma nových členov, zriaďuje a ruší KMF.
   b) volí revízora alebo revíznu komisiu KF,
   c) volí delegátov KF na Snem združenia klubov filatelistov,
   d) navrhuje kandidátov do výboru združenia klubov filatelistov a do revíznej komisie združenia klubu filatelistov, do Rady ZSF, do revíznej komisie ZSF, odborných komisií a redakčnej rady zväzového periodika,
   e) určuje výšku klubového príspevku a spôsob jeho použitia, prerokúva a schvaľuje správu výboru za uplynulé obdobie, rozpočet a hospodárenie KF,
   f) kontroluje prácu výboru,
   g) rozhoduje o zániku, rozdelení alebo zlúčení s iným KF,
   h) rozhoduje o záujmovom združení s iným KF,
   i) rozhoduje o použití vlastného majetku.

Článok 4

Združenia klubov filatelistov ZSF

1. Územným orgánom ZSF sú združenia klubov filatelistov (ďalej len ZKF) v Bratislave, v západoslovenskom, stredoslovenskom a východoslovenskom regióne.
2. ZKF zabezpečuje organizovanú filateliu v regióne vrátane rozširovania členskej základne, propaguje filateliu prostredníctvom publicistiky, výstavníctva a prednášok.
3. Najvyšším orgánom ZKF je snem zástupcov združených klubov, ktoré zvoláva výbor ZKF spravidla raz za štyri roky.
4. Snem ZKF tvoria zvolení delegáti zo všetkých združených KF.
5. Snem ZKF najmä:
   a) prerokúva a schvaľuje správu o činnosti ZKF a správu revíznej komisie ZKF,
   b) schvaľuje plán práce na ďalšie obdobie,
   c) volí delegátov na snem ZSF,
   d) volí výbor ZKF a revíznu komisiu ZKF.
6. Výkonným orgánom ZKF medzi zasadnutiami snemu ZKF je výbor ZKF v počte 5 až 7 členov. Výbor sa schádza najmenej dvakrát do roka. Výbor ZKF sa volí na obdobie štyroch rokov.
7. Výbor ZKF najmä:
   a) zabezpečuje plnenie uznesení snemu ZKF,
   b) schvaľuje plán činnosti ZKF,
   c) usmerňuje a koordinuje činnosť KF a KMF vo svojom regióne,
   d) zriaďuje podľa potreby odborné orgány pre činnosť ZKF,
   e) zostavuje a schvaľuje rozpočet, pravidelne kontroluje jeho plnenie a schvaľuje ročné hospodárske výsledky

f) zodpovedá za hospodárenie so zverenými a vlastnými finančnými prostriedkami.

8. Činnosť ZKF sa hradí dotáciou z rozpočtu ZSF s prihliadnutím na počet členov v ZKF.

Článok 5

Odborné komisie ZSF

1. Odborné komisie ZSF ustanovuje Rada ZSF pre jednotlivé úseky filatelie, činnosti ZSF a mládežnícku filateliu.
2. Úlohou odborných komisií ZSF je rozvíjať prednáškovú, vzdelávaciu, publikačnú, propagačnú, rozhodcovskú a poradenskú činnosť v príslušnom odbore filatelie alebo úseku činnosti ZSF.
3. Záujemcom o rozhodcovskú a znaleckú činnosť poskytujú odbornú pomoc pri ich príprave pre tieto činnosti.

Článok 6

Snem ZSF

1. Najvyšším samosprávnym orgánom ZSF je snem ZSF zložený z delegátov základných organizácií zvolených na Sneme ZKF podľa kľúča stanoveného Radou ZSF na pomernom princípe. Zvoláva ho Rada ZSF jedenkrát za štyri roky. Snem ZSF tvoria zvolení delegáti ZKF.
2. Snem je uznášania schopný, ak je prítomná nadpolovičná väčšina zvolených delegátov. Pokiaľ nie je prítomná nadpolovičná väčšina zvolených delegátov koná sa náhradný snem o pol hodinu neskôr. Je uznášania schopný bez ohľadu na počet prítomných delegátov. Musí sa však riadiť programom pôvodného snemu.
3. Snem ZSF najmä:
   a) prerokúva a schvaľuje Stanovy ZSF, ich zmeny a doplnky,
   b) prerokúva a schvaľuje správu o plnení hlavných smerov činnosti, správu o činnosti Rady ZSF a správu Revíznej komisie ZSF,
   c) prerokúva a schvaľuje hlavné smery činnosti ZSF na budúce funkčné obdobie,
   d) kontroluje činnosť ZSF a všetkých jeho orgánov,
   e) vyslovuje nedôveru Rade ZSF alebo jej jednotlivým členom,
   f) volí predsedu ZSF a ďalších členov Rady ZSF,
   g) volí členov Revíznej komisie ZSF,
   h) schvaľuje výšku členského príspevku,
   i) uznáša sa o zániku ZSF a použití jeho majetku.
4. Správa o činnosti za uplynulé obdobie obsahuje najmä plnenie hlavných smerov činnosti ZSF, hospodárenie ZSF a jeho vrcholných orgánov s finančnými prostriedkami a majetkom ZSF.
5. Mimoriadny snem ZSF musí byť zvolaný na základe písomnej žiadosti jednej tretiny členov ZSF alebo takého počtu KF (ZKF), ktorý predstavuje jednu tretinu členov ZSF. Mimoriadny snem ZSF zvoláva Rada ZSF do šesť mesiacov od doručenia žiadosti. Náklady na účasť delegátov na mimoriadny snem hradia vysielajúce KF (ZKF), ak Rada ZSF nerozhodne inak.

Článok 7

Rada ZSF

1. Najvyšším výkonným orgánom ZSF medzi snemami ZSF je 7 členná Rada ZSF zvolená Snemom ZSF na obdobie štyroch rokov. Schádza sa najmenej trikrát do roka.

2. Členmi Rady ZSF sú predseda ZSF, zástupcovia každého zo združení klubov filatelistov a ďalší dvaja zvolení členovia.
3. Rada ZSF najmä:
   a) metodicky riadi činnosť ZKF,
   b) zabezpečuje plnenie hlavných smerov činnosti ZSF,
   c) spracúva a schvaľuje plán činnosti ZSF na kalendárny rok,
   d) schvaľuje rozpočet ZSF na kalendárny rok,
   e) schvaľuje Organizačný poriadok ZSF a Výstavný poriadok ZSF a ďalšie zväzové predpisy,
   f) zriaďuje sekretariát ZSF, schvaľuje nevyhnutný počet jeho zamestnancov vrátane ich odmeňovania. Sekretariát ZSF riadi tajomník ZSF,
   g) na návrh predsedu volí 2 podpredsedov, schvaľuje a odvoláva tajomníka a hospodára ZSF,
   h) zabezpečuje informovanosť členov ZSF,
   i) zriaďuje a riadi odborné komisie, prípadne ďalšie orgány ZSF,
   j) schvaľuje predsedov odborných komisií ZSF,
   k) dozerá na dodržiavanie Stanov ZSF a ďalších zväzových predpisov,
   l) schvaľuje a odvoláva predsedu redakčnej rady, šéfredaktora a redaktorov zväzového periodika, zabezpečuje publikačnú činnosť ZSF,
   m) udeľuje zväzové vyznamenania podľa osobitných predpisov
   n) schvaľuje zástupcov ZSF do medzinárodných filatelistických organizácií,
   o) zabezpečuje filatelistické výstavy v SR v súlade s Výstavným poriadkom ZSF,
   p) prijíma za členov ZSF cudzích štátnych príslušníkov, priznáva čestné členstvo ZSF,
   q) zabezpečuje spoluprácu so zahraničnými filatelistickými zväzmi a medzinárodnými filatelistickými organizáciami,
   r) zriaďuje Čestný výbor ZSF.

Článok 8

Revízne orgány ZSF

1. Orgány ZSF s právnou subjektivitou si volia revíznu komisiu na štyri roky. Má nepárny počet členov a zasadá najmenej dvakrát do roka.
2. Revízna komisia kontroluje činnosť orgánov zväzu, vykonáva pravidelnú ročnú revíziu finančnej a hospodárskej činnosti a kontroluje majetok ZSF. Prešetruje sťažnosti v rozsahu vymedzenej pôsobnosti.
3. O svojej činnosti revízna komisia informuje a zistenia, návrhy a odporúčania predkladá príslušným orgánom ZSF.
4. Revízna komisia volí zo svojho stredu predsedu, podpredsedu a tajomníka. Predseda alebo ním poverený člen revíznej komisie má právo zúčastňovať sa na schôdzach alebo zasadaniach príslušného orgánu ZSF s poradným hlasom.
5. Vo svojej činnosti sa revízna komisia riadi Stanovami ZSF, Volebným poriadkom a Organizačným poriadkom ZSF, smernicami pre revíznu činnosť a všeobecné záväznými právnymi predpismi.

Článok 9

Sídlo ZSF

1. Sídlom ZSF je hlavné mesto SR Bratislava, Radlinského 9.

2. Symbolika ZSF podľa registra ochranných známok Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky OZ 210607.

ČASŤ IV.

Majetok a zásady hospodárenia ZSF

Článok 10

1. Príjmy ZSF tvoria najmä:
   a) členské príspevky,
   b) príjmy z výstavných, kultúrnych a spoločenských podujatí ZSF,
   c) výnosy z publikačnej činnosti,
   d) dotácie, subvencie a dary.
2. Majetok ZSF tvoria všetky nehnuteľné a hnuteľné veci, ako aj finančné prostriedky orgánov ZSF. Majetok orgánov ZSF, ktorý si samy nadobudli, zostáva v ich vlastníctve.
3. Za správu majetku a za hospodárenie zodpovedajú orgány ZSF v rámci svojej pôsobnosti. Riadia sa právnymi predpismi, ktoré platia pre túto oblasť. Výbor KF, výbor ZKF a Rada ZSF vykonávajú raz ročne inventarizáciu svojho majetku. O výsledku informujú príslušný orgán.
4. V prípade zániku KF, ZKF alebo ZSF sa vykoná likvidácia v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.
5. Štatutárnym orgánom ZSF je predseda ZSF. V čase jeho neprítomnosti plní túto funkciu poverený podpredseda ZSF. Ak osobitné predpisy vyžadujú pri právnych úkonoch podpisy dvoch funkcionárov ZSF, podpisujú tieto právne úkony predseda ZSF, poverený podpredseda ZSF alebo tajomník ZSF. V čase neprítomnosti predsedu ZSF podpisuje tieto právne úkony poverený podpredseda ZSF a tajomník ZSF. Právne úkony sa môžu uskutočňovať len v súlade s uznesením Rady ZSF.
6. Štatutárnym orgánom KF je predseda KF. V čase jeho neprítomnosti plní túto funkciu poverený funkcionár KF. Ak osobitné predpisy vyžadujú pri právnych úkonoch podpisy dvoch funkcionárov KF, podpisuje ich predseda KF a poverený funkcionár KF.

ČASŤ V.

Spoločné a záverečné ustanovenia

Článok 11

1. ZSF je právnickou osobou podľa príslušných právnych predpisov. Rada ZSF môže priznať postúpenú právnu subjektivitu ďalším orgánom ZSF. Záujmové združenie KF (čl. 3, bod 4, písm. ch) nie je právnickou osobou.
2. Pre platnosť písomného, právne záväzného úkonu vykonaného v mene ktoréhokoľvek orgánu ZSF sa vyžadujú podpisy najmenej dvoch oprávnených osôb. Pri podpise sa uvádza funkcia, ktorá k právnemu úkonu oprávňuje a uznesenie príslušného orgánu.

Článok 12

1. Voľby všetkých funkcionárov sa uskutočňujú na základe verejného alebo tajného hlasovania.
2. Rozhodovanie volených orgánov ZSF je možné len za účasti nadpolovičnej väčšiny ich členov (delegátov). Pre náhradný Snem toto ustanovenie neplatí. Uznesenie je platné, ak za jeho prijatie hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov delegátov orgánu ZSF.
3. Na prijatie Stanov ZSF, ich zmenu alebo doplnenie sa vyžaduje najmenej dvojtretinová väčšina prítomných delegátov snemu ZSF.

4. O zániku ZSF môže rozhodnúť najmenej trojpätinová väčšina delegátov snemu ZSF. Ak sa nedostaví ustanovený počet delegátov, po uplynutí dvoch hodín môže o zániku ZSF rozhodnúť väčšina prítomných delegátov.
5. Za členov Rady ZSF, predsedov ZKF, členov revíznej komisie ZSF a revíznej komisie ZKF, predsedu a členov komisie znalcov a expertov nemožno voliť osoby, ktoré podnikajú v oblasti filatelie.
6. Nezlučiteľná je funkcia:
   a) predsedu orgánu s funkciou tajomníka toho istého orgánu,
   b) vo výbore orgánu s funkciou v revíznej komisii tohto orgánu,
7. Pri voľbách do orgánov ZSF sa postupuje podľa všeobecného volebného poriadku ZSF, ktorý je prílohou platných stanov ZSF.

Článok 13

Zmena Stanov ZSF bola schválená na IX. Valnom zhromaždení ZSF dňa 22.10.2011 v Nitre a nadobúda platnosť dňom schválenia.

Inaugurácia známky Ján Sambucus

Trnava je rodným mestom Jána Sambuca, učenca európskeho formátu. Práve preto na Radnici v Trnave sa uskutočnila inaugurácia známky s jeho portrétom, ktorú vydala Slovenská pošta, a.s. 25. novembra 2011. Inaugurácia začala položením venca k pamätnej doske na budove radnice, nachádzajúcej sa v susedstve rodného domu Jána Sambuca. Účastníci sa vzápätí presunuli do zasadacej siene, kde si na začiatok slávnosti ako prvý bod slávnostného programu vypočuli recitáciu Sambucovej básne, venovanú rodnému mestu Erb môjho rodiska Trnavy, ktorá bola uverejnená v jeho diele Emblemata, vydaného v Antverpách r. 1566. Avšak početní návštevníci z radov filatelistov, historikov a trnavskej verejnosti si už skôr okrem zakúpenia známky, FDC (obálky prvého dňa) alebo tlačového listu so 4 známkami pečiatkovali listy a poštové lístky príležitostnou poštovou pečiatkou. Autorom pečiatky rovnako ako aj reprodukcie pôvodného drevorytu, z ktorého vychádzal holandský umelec Tobias Stimmer na vytvorenie obrazu J. Sambuca zo

16. storočia na známke, je akademický maliar Rudolf Cigánik. Aj obrazová časť FDC niesla vhodne ďalší historický trnavský motív ako dvaja zbrojnoši vychádzajú z mestskej brány a za nimi anjeli držia šatku sv. Veroniky so zakrvavenou Kristovou tvárou a na múre hradieb je prvý raz knižne zobrazený erb mesta – 6 spicové koleso (ktoré v rozšírenej forme nesie práve Kristovu tvár, čo je v Európe jedinečný prípad mestského erbu). Upravený tlačový list je svojím spôsobom osobitný pre filatelistov použitou tlačovou technikou – známka je zhotovená oceľotlačou z plochých dosák v kombinácii s ofsetom, ale na tlač kupónu medzi známkami bola prvý raz (!) ak sa nemýlim, použitá reliéfna tlač. Predtým sa použil tento spôsob tlače iba na známke ak. mal. Ivana Schurmanna s valentínskym srdiečkom. A k diskusii niektorých filatelistov o oprávnenosti vydania známky J. Sambucus v emisnom rade Umenie iba dopĺňam, že text v spodnej časti UTL uvádza jubileum Galérie mesta Bratislavy, kde sa nachádza originál Stimmerovho obrazu J. Sambusa.

Produkty Slovenskej pošty pritiahli na radnicu mesta veľa záujemcov. Foto: V. Chorvatovičová

Organizátori slávnostnej inaugurácie za miesto podujatia zvolili zasadaciu sieň radnice mesta najmä preto, že budova radnice je najvhodnejším priestorom na inauguráciu známky, lebo na jej budove je pamätná doska so Sambucovým portrétom. „Je v tom kus symboliky. V tomto roku si pripomíname 800. výročie prvej písomnej zmienky o meste a Sambucus sa narodil v Trnave pred 480 rokmi. Je spojený s týmto miestom, kde jeho otec ako richtár riadil osudy Trnavy i jej obyvateľov," povedal viceprimátor Bystrík Stanko. A pridal i ďakovné slová na adresu Klubu filatelistov Tirnavia, ktorý priniesol viacero podnetov, a z nich mnohé zanechali stopy v podobe známok s trnavskými motívmi. „Nech i táto známka slúži po formálnej stránke ľuďom, ktorí ju používajú, aj tým, čo si ju len odložia na pamiatku. A osobne si myslím, že to bude tá najväčšia pocta trnavskému rodákovi, humanistovi Jánovi Sambucovi," vyslovil želanie viceprimátor.

S originálmi diel Jána Sambuca zoznámila účastníkov inaugurácie Dr. Klára Meszárosová. Foto: F. Malec

Historická budova trnavskej radnice nesie od roku 2003 pamätnú tabuľu slávneho rodáka, ktorý sa narodil v jej tesnom susedstve. V Trnave je po ňom pomenovaná aj ulica. Podľa historika Petra Horvátha človek jeho formátu by si zaslúžil oveľa väčšiu pozornosť nielen v Trnave,

ale aj na Slovensku. „Sambucus ovládal 11 jazykov, venoval sa histórii, bol vydavateľom antických rukopisov, lekárom, prírodovedcom, cisárskym knihovníkom. Získal tituly magistra slobodných umení, magistra filozofie a doktora medicíny. Jeho meno bolo v 16. storočí známe v celej Európe," priblížil životnú dráhu významného humanistu i básnika XVI. st., z ktorého podľa výskumov a zistení K. Mészarosovej čerpal i samotný Shakespeare. „Jeho poetické básne z diela Emblemata sa dostali aj k slávnemu svetovému dramatikovi Williamovi Shakespearovi, ktorý citáty z nich použil vo svojich významných dramatických dielach ako Rómeo a Júlia, Richard III. či Antonius a Kleopatra," povedal. (V učebnici dejepisu, vydaného v r. 1942 v Turčianskom sv. Martine pod názvom *Obrázkové slovenské dejiny* od F. Hrušovského, je odsek venovaný veľkému humanistovi J. Sambucovi aj s jeho portrétom. Dnes sa o ňom žiaci v škole nedozvedia nič. Pozn. J.M.)

O novej slovenskej známke uviedol množstvo zaujímavých faktov ved. odboru POFIS Martin Vančo: „*Portrét Jána Sambuca (1531 – 1584) na poštovej známke vyhotovený jednofarebnou rytinou v kombinácii s ofsetom od akad. mal. Rudolfa Cigánika vychádza z grafickej predlohy drevorezu z Galérie mesta Bratislavy pri príležitosti 50. výročia jej založenia. Grafika pochádza zo zbierky portrétov významných literárnych osobností od antiky po renesanciu, ktorú si objednal štrasburský zberateľ Nicolaus Reusner s názvom Icones sive imagines virorum literis illustrium... (1587). V úvode Reusner uvádza, že portréty vyhotovil grafik Tobias Stimmer (1539 – 1584). Podľa posledných výskumov historikov umenia sa na zhotovení vyše 400 portrétov podieľali aj Stimmerovi žiaci, napr. Christoph Murer (1558 – 1614), vyučený maliar na sklo, od ktorého je známych viacero alegorických medirytín vytvorených počas jeho pôsobenia v 80. rokoch v Štrasburgu. Napriek nejasnostiam v atribúcii grafiky zo zbierky GMB je zrejmé, že autor grafiky vychádzal zo staršej predlohy Sambucovho portrétu, drevorezu od Pietra van den Borchta (1535 – 1608). Tento portrét bol vytvorený na základe Sambucovho želania pre 2. vydanie jeho filozoficko-historického spisu Emblemata, vydaného v roku 1566 Christophom Plantinom (1514 – 1589) v Antverpách. Tento portrét, na ktorom je stvárnený so svojím verným psom Bombom, sa stal natoľko významným, že ho neskôr kopírovali ďalší umelci, napr. už zmienený Tobias Stimmer, ktorý Sambuca aktualizoval v pomere k jeho veku, t.j. o 20 rokov staršieho.*

Tlačový list poštovej známky je obohatený o prítlač na kupóne vo forme razby mincí na spôsob slepotlače. Motívom je antická múza hudby prevzatá z titulného listu 2. vydania Sambucových Emblemát. Na titulnom liste je stvárnených 9 antických múz v medailónoch prevzatých z rímskych mincí vyrazených v roku 66 pred Kr. rímskym magistrátom a bankérom v jednej osobe Quintom Pomponiom Musom. Skratka mena rímskeho vydavateľa mincí, ktoré sa nachádzali v Sambucovej zbierke antických mincí, je reprodukovaná okolo zobrazenej múzy, t.j. Q. POMPONIA MVSA.

Poštová známka Ján Sambucus vydaná v emisnom rade Umenie tak prezentuje nielen jednu z najvýznamnejších renesančných osobností slovenského pôvodu, ale aj fenomén zberateľstva a objednávateľa výtvarného umenia v období humanizmu a renesancie."

Ján Sambucus sa dočkal zaslúženej pocty na známke. (Za rečníckym pultom Mgr. Martin Vančo, PhD., vedúci odboru POFIS). Foto: F. Malec

S aktivitami Klubu filatelistov Tirnavia pri inauguráciách slovenských známok, súvisiacich s mestom Trnava v minulom období, informoval návštevníkov radnice Mgr. Ján Mička z Klubu filatelistov Tirnavia. Spomenul vydané príležitostné známky Štefan Moyses, Karol Kuzmány, kardinál Rudnay, spoločné vydanie s Chorvátskom Kardinál Juraj Haulík, 150. výročie konskej železnice Bratislava – Trnava, výročie založenia Spolku sv. Vojtecha Andrejom Radlinským aj známku k založeniu Slovenského učeného tovarišstva v Trnave Antonom Bernolákom. Informoval aj o emisnom pláne Slovenskej pošty v budúcom roku, kedy sa pripravuje vydanie známok venovaných sochárovi Jánovi Koniarekovi (spoločne so Srbskom) a známka v hárčekovej úprave Anton Bernolák. Po ňom nasledoval odborne fundovaný príhovor historika RNDr. Petra Horvátha, PhD., ktorý zoznámil účastníkov inaugurácie so životom a dielom Jána Sambuca a jeho odkazom dnešku.

Inaugurácia novej známky sa uskutočnila netradične, ale skutočne symbolicky a patrične posypaním sušenými kvietkami z kríka bazy čiernej - lat. sambucus nigra.

Inauguráciu uskutočnili Jarmila Brichtová, riaditeľka odboru poštových služieb ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, Martin Vančo, vedúci Poštovej filatelistickej služby, evanjelický farár Rastislav Hargaš a viceprimátor Bystrík Stanko. Foto: M. Mičková

Organizátori inaugurácie začali s konkrétnymi návrhmi programu ihneď, ako sa zoznámili s emisným plánom pošty vydania známok na rok 2011. Informovali o tom predstaviteľov mesta, požiadali Slovenskú poštu a MDVRR SR o súhlas s konaním inaugurácie. Pravidelne mesačne sa stretávali na radnici s primátorom mesta, jeho prvým zástupcom -viceprimátorom, hovorcom mesta Trnava a vedúcou protokolu. Ujasnili si svoje zámery, miesto konania, čas, pozvania hostí a úlohy zainteresovaných. Keď bolo po letnom dovolenkovom období, stretnutia aj za účasti zástupcov Slovenskej pošty sa konali častejšie, v podstate týždenne. Všetky rokovania prebiehali vo vzájomnom porozumení. Nevyskytli sa prakticky žiadne problémy aj keď starostí bolo dosť. O inaugurácii boli informovaní aj autor známky ak. mal. Rudolf Cigánik i členovia námetovej a realizačnej komisie slovenskej známky, aby sa inaugurácie mohli zúčastniť. Ako to však býva, ani naj-

lepšia príprava nemôže odstrániť niektoré nedostatky, ktoré sa ukážu až tesne pred alebo počas inaugurácie. Pre rôzne príčiny a iné pracovné povinnosti sa podujatia nemohol zúčastniť autor známky p. R. Cigánik ani primátor Trnavy V. Butko. Poštové služby zabezpečovala priehradka POFISu Bratislava, a tak sa účastníci inaugurácie márne domáhali rekomandačných nálepiek alebo dennej pečiatky pošty Trnava 1. Zámery organizátorov vyšli na ... (hodnotiacu známku nech si doplní každý účastník podľa svojich predstáv). Avšak môžem ako účastník mnohých inaugurácií aj z vyjadrení viacerých filatelistov zo Žiliny, Považskej Bystrice, Bratislavy, Nitry či Piešťan povedať, že išlo o akciu, ktorá patrila medzi najvydarenejšie a zaslúži si absolutórium z vecného, odborného i poštového hľadiska.

Účastníci inaugurácie známky J. Sambucus boli po skončení podujatia pozvaní na malé občerstvenie s čašou vína. Tu si priatelia poštovej známky ešte vymieňali vzájomné názory, poinformovali sa o dianí v kluboch a ďalších zámeroch činnosti. Využili prítomnosť predsedu Zväzu slovenských filatelistov p. Miroslava Ňaršíka, aby sa dozvedeli, čo čaká ZSF v budúcnosti, aké sú závery IX. Valného zhromaždenia ZSF a aké je smerovanie činnosti tejto záujmovej organizácie. A rozišli sa domov. Pardon: ani nie domov, lebo na priľahlom Trojičnom námestí práve zaznievali vianočné koledy, lebo v Trnave začínali vianočné trhy ako predzvesť blížiacich sa sviatkov pokoja ľudí dobrej vôle. A vôňa škorice a medoviny dochucovala príjemné dojmy z predchádzajúceho podujatia. Keby ich bolo ešte viac...

Ján Mička

Prečo Beethoven neodoslal z Piešťan list svojej milej?

Jední tvrdia, že odoslal ale si ho vyžiadal späť, aby sa nedostal do nepovolaných rúk. Iní historici a muzikológovia tvrdia, že na vine mohla byť pošta. Ako to teda bolo? V čase Beethovenoveho pobytu v Piešťanoch ešte nebola pošta ale poštové diligencie tadiaľto občas prechádzali. V druhom dome na ľavej strane terajšej Teplickej ulice stál dom s názvom Posthorn, teda Poštová trúbka. Bola tam poštová zberňa, ešte nie pošta, kde sa nachádzala aj prenosná poštová schránka. Tak to uvá-

Poštový lístok s budovou zberne Posthorn vydaný ku Dňom slovenskej filatelie a známka s pečiatkou ako na pohľadnici

Pohľadnica historickej poštovej schránky s nalepenou poštovou známkou s tým istým motívom a opečiatkovaná príležitostnou pečiatkou, ktorá zároveň pripomína 80. výročie PMS

dza aj Frauenfeldova mapa z roku 1824 a tento rok je napísaný aj na historickej poštovej schránke ktorá je v zbierkach piešťanského Balneologického múzea. Tí, ktorí tú schránku doposiaľ ešte nevideli, mohli ju vidieť na prezentácii novej poštovej známky v piatok 2. decembra v uvedenom múzeu. A to nie iba v skutočnosti, ale aj na prezentovanej známke. Ba čo viac, aj v príležitostnej poštovej pečiatke. Tá pripomína prezentáciu známky, ale aj výročie Piešťanskej muzeálnej spoločnosti, predchodkyne múzea. Známku prezentovali zástupcovia ministerstva, pošty, múzea i filatelisti a tí si neodpustili, aby k takej významnej príležitosti neboli pre budúcnosť zachované poštovno historické doklady, ktoré sa na prezentácii dali získať. Tí čo tam neboli ešte majú šancu do 8. decembra na pošte Piešťany, kde známka je k dispozícii do dopredaja a poštová pečiatka do uvedeného dátumu. „Krst" bol vykonaný vložením najstaršieho známeho **listu** odoslaného v roku 1851 pár mesiacov po otvorení prvej stálej pošty v Piešťanoch, ďalej vložením **pohľadnice** s vylepenou prvou česko-slovenskou poštovou známkou z roku 1918. Na záver boli na „krstenú" známku s poštovou schránkou nasypané **známky** vydávané ku každoročnému dňu poštovej známky, ktorý sa pripomína 18. decembra. Aby sme neublížili Beethovenovi ani poštárom, uzavrieme položenú otázku tým, že ak by on bol v Piešťanoch po roku 1824 a nie v roku 1801, pravdepodobne by jeho list s nejakým týždenným meškaním bol jeho milej doručený. Ale ak by bol po roku 1851 bol by určite doručený, možno už na druhý deň.

Závery:

- Poštová zberňa bola v Piešťanoch potvrdená rokom 1824, ale mohla byť aj skôr.
- Trvalý poštový úrad bol v Piešťanoch otvorený 1.1.1851 a v tomto roku je už 160. výročie.
- Piešťanská muzeálna spoločnosť bola ustanovená v roku 1931 a tento rok má 80. výročie.

A. Urminský

Jubileum grafika

Dňa 21. januára 2012 uplynie sto desať rokov, čo sa v Lhote za Červeným Kostelcem v Čechách, (okres Trutnov) 21.1.1902 narodil grafik, litograf, hĺbkotlačový retušér a maliar Josef Vlček. Filatelistom je toto meno známe, nakoľko je autorom grafickej úpravy návrhov na väčšinu známok Slovenska 1939-45. (Andrej Hlinka, Dr. Jozef Tiso, Tatranské, Slovenské hrady a zámky, Memorandum, Poštový kongres, Portréty, Kultúrne, Kniežatá, Športové, Pred ohnivým drakom, Letecké a Doplatné 1942). Jozef Vlček bol absolvent Umelecko-priemyslovej školy v Prahe. Do roku 1936 pracoval ako hĺbkotlačový retušér a litograf v pražskom Melantrichu, v roku 1937 nastúpil prácu v Grafii v Bratislave. Vzhľadom na vysokú profesionalitu vyžiadala si ho Neografia v Martine, kde sa v roku 1942 stal vedúcim grafického ateliéru a retušérskeho oddelenia. Patril k najproduktívnejším autorom grafickej úpravy slovenských známok. Zomrel 17.8.1971 v Piešťanoch. V roku 1994 z podnetu Neografie v Martine bola usporiadaná výstava jeho maliarskych diel.

Otto Gáťa

ANKETA O NAJKRAJŠIU SLOVENSKÚ POŠTOVÚ ZNÁMKU, OBÁLKU PRVÉHO DŇA A PRÍLEŽITOSTNÚ PEČIATKU ROKA 2011

Zväz slovenských filatelistov vyhlasuje v spolupráci s redakciou Spravodajcu ZSF verejnú anketu o najkrajšiu slovenskú poštovú známku, obálku prvého dňa (FDC) a najkrajšiu príležitostnú pečiatku vydanú v roku 2011. Anketa, ako každý rok, poslúži na spoznanie Vášho názoru na súčasnú známkovú tvorbu vo filatelistickej verejnosti doma i v zahraničí a súčasne poslúži na získanie podnetov a námetov pre vydanie nových slovenských poštových známok.

Účastníci ankety majú povinnosť odpovedať aspoň na jednu zo štyroch anketových otázok.

1. Ktorú slovenskú poštovú známku vydanú v roku 2011 považujete za najkrajšiu?
2. Ktorú obálku prvého dňa vydanú v roku 2011 považujete za najkrajšiu?
3. Ktorú príležitostnú pečiatku roku 2011 považujete za najkrajšiu?
4. Ktorý námet navrhujete spracovať na slovenských známkach v budúcich rokoch?

Na každú otázku uveďte iba jednu odpoveď. Vaše vyjadrenie posielajte najlepšie na poštovom lístku s uvedením **čitateľnej** adresy a podpisu na adresu: **Zväz slovenských filatelistov, Radlinského 9, 812 11 Bratislava 1, najneskôr do 15. marca 2012.** Lístok označte heslom ANKETA 2011. Hromadne zaslané lístky v jednej zásielke nebudú do hodnotenia v ankete prijaté. Každý účastník ankety, ktorý odpovie aspoň na jednu z uvedených otázok bude zaradený do žrebovania o vecné ceny. Vydané známky boli priebežne reprodukované v Spravodajcovi ZSF, alebo sú na internetových stránkach POFIS Slovenskej pošty, a.s. www.pofis.sk . Na tejto internetovej stránke nájdete aj vyobrazenie všetkých FDC a príležitostných poštových pečiatok vydaných v roku 2011. Našim čitateľom ich prinášame prehľadne očíslované tak, ako sú očíslované na stránkach POFIS-u. V ankete k 1. otázke uveďte katalógové číslo známky,

prípadne jej názov, k 2. otázke katalógové číslo známky, ku ktorej bola vydaná FDC, prípadne jej názov, a k 3.otázke poradové číslo pečiatky, prípadne dátum a poštu, kde sa uvedená pečiatka používala.

Redakcia Spravodajcu ZSF

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

18

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

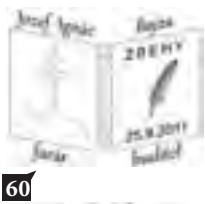
60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

Úspešná 1. česko-slovenská filatelistická výstava VYSOKÉ MÝTO 2011

Vojtech Jankovič

Základné údaje o výstave

Kategória výstavy: Všeobecná filatelistická výstava národná (I. stupeň) a premiéra (III. stupeň)

(Výstava mala štatút národnej výstavy, t.j. výstavy I. stupňa, pričom česká strana súbežne organizovala aj výstavu III. stupňa pre začínajúce exponáty.)

Dátum a miesto konania: 12. - 16. októbra 2011, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Vysoké Mýto, Česká republika.

Členovia medzinárodnej poroty: Predseda: W. Müller (SČF), tajomník: Z. Okáč (SČF), členovia: M. Bachratý (ZSF), B. Helm (SČF), V. Jankovič (ZSF), V. Kopecký (SČF), J. Sedlák (SČF), V. Vaníček (SČF).

Niekoľko naj...

„Tak a máme to za sebou!“ Mohol by som si povedať ako spoluautor myšlienky zorganizovať takýto typ výstavy. Veru nebolo to ľahké, ako sa však zdá: „Dobrá vec sa podarila!“. Vďaka patrí v prvom rade organizačnému výboru v čele s P. Fenclom a všadeprítomným L. Sodomkom, ktorí do toho išli s obrovskou vervou, nadšením a skúsenosťami z organizácie predchádzajúcich výstav vo Vysokom Mýte. O ich nasadení svedčí najmä to, že výstava nemala prakticky žiadne nedostatky a pritom sa im podarilo vymyslieť a pripraviť viacero novátorských počinov:

Prvým je nepochybne netradičný formát spoločnej výstavy, kde boli vybraté reprezentatívne exponáty z oboch našich krajín, v prvom rade exponáty zamerané na našu spoločnú československú minulosť a prítomnosť – Československo a s ním súvisiace územné celky, štátne útvary a ďalšie známkové územia: Československo 1918-1939, protektorát Čechy a Morava, Sloven-

Slávnostné otvorenie výstavy v priestoroch Regionálneho múzea

ský štát, Zakarpatská Ukrajina, Plebiscitné územia Tešínsko, Orava a Spiš, okupované Sudety, zábory južných hraníc Slovenska, Československo po roku 1945 a samozrejme moderná Česká republika a Slovenská republika. K výberu exponátov patrila aj voľba spoločnej medzinárodnej poroty, ktorá okrem hodnotenia všetkých exponátov vyhlásila tri exponáty v špeciálnych kategóriách:

- Najlepší exponát výstavy venovaný Československu a súvisiacim územiam (hlasovali všetci porotcovia): Zdeněk Filípek – Silesia Orientale.
- Najlepší český exponát (hlasovali slovenskí porotcovia): Petr Bláha – Ázerbájdžan 1919-1923.
- Najlepší slovenský exponát (hlasovali českí porotcovia): František Divok – Poštovníctvo na Spiši do roku 1920.

Druhou veľmi významnou novinkou celej výstavy (a to aj v celosvetovom meradle!) bol spôsob hodnotenia. Po prvýkrát na filatelistickej výstave vystavovatelia dodali svoje exponáty nielen „naživo" ale aj naskenované, čo umožnilo výstavnej porote vopred sa s nimi detailne oboznámiť a dôkladne sa pripraviť na živé hodnotenie. Keďže išlo o celosvetový experiment sledovaný svetovou filatelistickou federáciou FIP, skúsenosti s takýmto spôsobom hodnotenia sa vyhodnotia a pripraví sa odporúčanie pre ďalšie výstavy. Nech už bude záver akýkoľvek, takýto spôsob hodnotenia výrazne pomohol porotcom oboznámiť sa s hodnotenými exponátmi a tým znížiť riziko vzniku omylov alebo prehliadnutia významných materiálov v jednotlivých exponátoch. Zostáva ešte uviesť, že naskenované exponáty boli pre porotcov k dispozícii na neverejnej časti virtuálnej filatelistickej výstavy Exponet a exponáty tých vystavovateľov, ktorý dali súhlas boli po výstave preradené do verejnej časti Exponetu a sú k dispozícii všetkým jej návštevníkom.

Ďalšou zaujímavou novinkou bola úzka súvislosť medzi Českom a Slovenskom priamo vo Vysokom Mýte – musím povedať, že ma to veľmi príjemne prekvapilo a v pozitívnom zmysle vyrazilo dych. Vo Vysokom Mýte totiž sídlil 30. peší pluk zložený z československých legionárov, ktorý sa v rokoch 1919 a 1920 podieľal na oslobodzovaní východnej časti Slovenska - pluk má priamo vo Vysokom Mýte mohylu, na ktorej svietia názvy miest, kde padlo najviac príslušníkov pluku: Kysak a Spišská Belá. Bol by hriech nevyužiť takúto mimoriadnu zhodu okolností a tak organizačný výbor spolu s Českou poštou pripravili k výstave oficiálny poštový lístok s logami výstavy, SČF a ZSF a vyobrazením časti mohyly. A tak sme na milej inaugurácii poštového lístka priamo pri pomníku, nielen lístok slávnostne pokrstili, ale z úst riaditeľa Regionálneho múzea vo Vysokom Mýte sme sa dozvedeli aj mnoho historických faktov o bojoch pluku a jeho hrdinstve na východe Slovenska.

Vo výpočte zaujímavých počinov by sme mohli pokračovať (napr. výstavný katalóg ako monotematické číslo časopisu FILATELIE, internetový blog k výstave, vystavenie exponátov literatúry aj v Poštovnom múzeu v Prahe), zastavme sa však aspoň pri jednom, ktorý sa ukázal ako veľmi prínosný a mohol by založiť peknú tradíciu do budúcnosti. V sobotu 15. októbra, keď bolo na výstave najviac hostí, sa konal odborný seminár zameraný na poštovú históriu našich území a na námetovú filateliu. Počiatočné obavy, či prídu aspoň nejakí diváci, sa vytratili pri zháňaní stoličiek, ktorých aj tak nebolo dosť

a dokonca na námetovom seminári sa tiesnilo v sále aj niekoľko stojacich poslucháčov. A to veru nás organizátorov, ktorí sme tiež len ľudia, poteší...

D I P L O M

VELKOU STŘÍBRNOU MEDAILI

Redakci Spravodajcu ZSF

Zoznam a hodnotenie exponátov členov ZSF

- Piszton Otto - Perfiny Maďarska - Trieda tradičnej filatelie – 80 bodov – Veľká pozlátená medaila
- Píša Július - Perfiny na československých známkach 1919 - 1939, 1945 - 1954 - Trieda tradičnej filatelie – 80 bodov – Veľká pozlátená medaila
- Rakovský Rudolf - SLOVENSKO 1939 - Výplatné známky s portrétom Andreja Hlinku - Trieda tradičnej filatelie – 80 bodov – Veľká pozlátená medaila
- Divok František - Poštovníctvo na Spiši do roku 1920 - Trieda poštovej histórie – 86 bodov – Zlatá medaila + vecná cena
- Fekete Ladislav - Na modrých vlnách - Trieda poštovej histórie – 70 bodov – Veľká strieborná medaila
- Jurkovič Martin - Poštová história Podkarpatskej Rusi - Trieda poštovej histórie – 76 bodov – Pozlátená medaila
- Kosztolányi Gabriel - Poštová história Levíc - Trieda poštovej histórie – 82 bodov – Veľká pozlátená medaila
- Csicsay Peter - Recepisy z Horného Uhorska - Trieda poštovej histórie (jednorámový exponát) – 77 bodov – Pozlátená medaila
- Csicsay Peter - Komárom - Komárno - Poštová história jedného rozdeleného mesta 1919 - 1938 - Trieda poštovej histórie (jednorámový exponát) – 75 bodov – Pozlátená medaila
- Sobihard Jozef - Poštové lístky so známkou T. G. Masaryk - Trieda celín – 84 bodov – Veľká pozlátená medaila
- Jurkovič Martin - Celiny Podkarpatskej Rusi 1944 - 1945 - Trieda celín (jednorámový exponát) – 63 bodov – Strieborná medaila
- Sobihard Jozef - Celiny s pretlačou „ČESKOSLOVENSKO“ - Trieda celín (jednorámový exponát) – 75 bodov – Pozlátená medaila
- Fekete Ladislav - Medzi nebom a zemou - Trieda aerofilatelie – 87 bodov – Zlatá medaila + vecná cena
- Lužák Ivan - Cesty nahor - Trieda tematickej filatelie – 78 bodov – Pozlátená medaila
- Piszton Otto - Kôň v poštovníctve - Trieda tematickej filatelie – 67 bodov – Strieborná medaila
- Schiller David (ČR) - Výživa lidstva - Trieda tematickej filatelie – 72 bodov – Veľká strieborná medaila

- Sopko František - Hry staré ako Matuzalem - Trieda tematickej filatelie – 74 bodov – Veľká strieborná medaila
- Evinic Dušan - Dobytčie pasy - Trieda fiškálnej filatelie (jednorámový exponát) – 78 – bodov Pozlátená medaila
- Floch Ľubomír a kolektív - Zväz slovenských filatelistov v zrkadle času - Pamätnica rokov 1993 - 2008 - Trieda filatelistickej literatúry – 50 bodov – Bronzová medaila
- Slovenská pošta, a.s. - Ako začať zbierať známky - Príručka mladého filatelistu - Trieda filatelistickej literatúry – 78 bodov – Pozlátená medaila
- Redakcia Spravodajcu ZSF - Spravodajca ZSF (ročníky 2009 + 2010) - 2008 - Trieda filatelistickej literatúry – 72 bodov – Veľká strieborná medaila
- Kollár Štefan - Dejiny grafického dizajnu známkovej tvorby a Slovensko - Trieda filatelistickej literatúry – 73 bodov – Veľká strieborná medaila
- Ovšonka Rastislav - Tatranské motívy na poštových známkach - Trieda filatelistickej literatúry – 76 bodov – Pozlátená medaila

Poznámka:

D. Schiller je členom SČF aj ZSF - uvedený exponát vystavoval ako člen ZSF.

Všetkým vystavovateľom a prednášateľom na odbornom seminári gratulujeme a ďakujeme za vynikajúcu reprezentáciu Slovenska a Zväzu slovenských filatelistov.

Celý článok a kompletný prehľad výsledkov (palmares) výstavy VYSOKÉ MÝTO 2011 nájdete na portáli www.postoveznamky.sk

(fotografia Martin Jurkovič a OV výstavy)

IPHLA 2012

– Medzinárodná výstava filatelistickej literatúry

Výstava sa uskutoční (2.11. – 4.11. 2012) pod názvom "150. výročie filatelistickej literatúry 1862 – 2012" v Gutenbergovom meste, v Mainzi, (Nemecko). Bude to výstava 1. triedy s medzinárodnou účasťou organizovaná Zväzom nemeckých filatelistov (BDPh). Medzinárodný význam zvýrazňuje záštita FEPA a AIJP (Svetová asociácia filatelistických publicistov a novinárov), ktorá na výstave usporiada kongres pri príležitosti oslavy 50. výročia založenia svojej organizácie. Aktívni účastníci výstavy budú: Svetové združenie vydavateľov katalógov a periodickej tlače (ASCAT - The World Association of Catalogue and Periodical Publishers), Svetové združenie filatelistických tlačiarní (IFSDA - The World Association of Philatelic Traders), Európska filatelistická akadémia (AEP - European Academy of Philately) a Heinrich Köhler z Wiesbadenu, predstížny a najstarší aukčný dom v Nemecku.

1. február je termín, do ktorého by mali zaslať prihlášky všetci autori, editori a vydavatelia, ktorí majú záujem vystavovať knihy, časopisy a katalógy v tlačenej alebo elektronickej forme.

Dôležité informácie vybraté z výstavného poriadku a relevantných doku-

mentov z webovej stránky možno zhrnúť do nasledujúcich viet:

Filatelistické publikácie a poštovo - historická literatúra musia byť napísané v niektorom z európskych jazykov. Môžu byť v tlačenej forme (5 súťažných tried) i v elektronickej forme (CD – ROM, DVD, internetové elektronické média, webové stránky).

Pre zahraničné exponáty sa nevyžaduje žiadna predchádzajúca kvalifikácia. Výstavný poplatok za jeden titul je 30 € a treba ho zaplatiť do jedného mesiaca od prijatia prihlášky. Posledný termín prijatia prihlášky je 1.2.2012. Formulár prihlášky je na webovej stránke výstavy (www.iphla.de) v pdf formáte a možno ju po vyplnení odoslať elektronicky na tam uvedenú adresu, alebo vytlačiť, doplniť požadované údaje a zaslať poštou na uvedenú adresu. Knihy a monografie nesmú byť staršie ako 5 rokov, periodická tlač ako napr. časopisy 2 roky.

Vystavovatelia, vydavatelia i potenciálni návštevníci nájdu podrobné informácie na webovej stránke výstavy www.iphla.de.

Pretože výstava nemá národných komisárov organizačný výbor požaduje priamu spoluprácu od všetkých zainteresovaných účastníkov výstavy, včítane zaplatenia výstavného poplatku a zaslania exponátov.

Kontaktná adresa organizačného výboru je: Wolfgang Maassen, Sechs Linden 25, D-41366 Schwalmtal, Tel. ++49 / 21 63/ 4 97 60, Fax ++ 49 / 21 63/ 3 00 03, E-Mail: W. Maassen@aijp.org

Kontaktná adresa ZSF pre prípadnú konzultáciu: lubo.floch@gmail.com, tel.: 02/64368973 alebo 0907 675 644.

Ľubomír Floch

Čože je to za exponát?

Otvorený list

Touto otázkou si dovolím osloviť čo najširšiu filatelistickú spoločnosť nielen na Slovensku, ale aj v mojej materskej základni v susedskej Českej republike, nakoľko už roky geografická spoločnosť na Slovensku nie je. List považujem za otvorený a bude zaslaný ZSF, SČF, komisii porotcov a jurymanov a redakcii Spravodajcu.

Nadviažem na titulnú otázku - čože je to za exponát a zbierka, keď sa nevmestí do súťažných predpisov a pravidiel tradičnej triedy (FEPA nevinímajúc) a zaváňa to zkostnatelosťou, nemali by sa ľady pohnúť? Exponát, ktorý som postavil sa zaoberá dejinným a politickým vývojom krajín dokladovaný zmenami od názvu krajiny až po zmenu platidla. Ako príklad uvediem: domorodé kráľovstvo vystrieda súkromná spoločnosť, potom protektorát vystrieda koloniálna správa a končiac demokratickým zriadením alebo republikou. Môj príspevok do filatelistickej výstavy v Nitre (kedže po vyradení zo súťaže nemôžem hovoriť o exponáte) je zameraný na tie najširšie vrstvy priateľov filatelie od študenta ZŠ až po dôchodkový vek, je to jednoducho zberateľstvo známkových krajín evidované ako najstaršie a prvé zbieranie známok na svete, žiaľ v dnešnej dobe tak náročné na čas a financie je podľa súťažných pravidiel nehodnotiteľný a v súťažnej triede vyradený! Citujem z hodnotiacej správy poroty: Vzhľadom na to, že exponát je zaujímavý a obsahuje mnoho zaujímavých známkových materiálov odporúčame vystavovateľovi

iniciovať prípravu výstavných pravidiel pre vystavovanie exponátov zameraných na geografilateliu, aby takéto exponáty mohli byť v budúcnosti na našich výstavách nielen vystavené ale aj hodnotené - koniec citátu. To, že rady geografilatelistov napriek súčasným vážnym podmienkam celej spoločnosti potešiteľne rastú patrí aj tvorcom najmodernejšieho katalógu známkových krajín celého sveta - vydania, ktoré je výnimočné na svete. Žiaľ vo vyšších spoločnostiach sa spí na vavrínoch (avšak na akých?) a nevidia, že aj týmto smerom sa filatelia uberá. Je to také ťažké vytvoriť kritéria a propozície na tento už pomerne veľký odbor? Vystavených 5 rámov vyjadrovalo iba zlomok zbierky a napriek všetkému som sa pokúsil ukážkou časti afrického kontinentu zabojovať o prvé body v III. výkonnostnej triede. Iba málo filatelistov (starších nevinímajúc) vie rozpoznať súvislosť v názvoch Fernando Poo-Rio Muni-Rovníkova Guinea, Rhodezia-Zimbabwe... o mladších ani nehovoriac. Doklady na výstavných listoch sa len tak „hemžia" starými 100 a viac ročnými známkami, nehovoriac už o cenových záznamoch podloženými najnovšími svetovými katalógmi. Beriem moju účasť na výstave (ako prvovystavovateľ a roky na dôchodku) ako úder pod pás nielen pre moju osobu, ale aj pre celú filatelistickú spoločnosť zberateľov známkových krajín. Slovo „diskriminácia" nerád počúvam, avšak nie som si istý či nie som blízko k pravde v mene všetkých geografiou zaoberajúcich sa filatelistov. Ako už len vysvetlím 10 ročným školákom, že to čo zbierajú nemôžu dať na verejnosť a popasovať sa s inými výstavnými odbormi len pretože sú geografiou zanietení na čo ešte jednoducho sa nevyrobil predpis! Je to do plaču a preto vyzývam všetkých zberateľov známkových krajín o vytvorenie jednoty v tomto názore a ja budem nápomocný - koniec koncom je to rukolapne vyjadrené v záverečnom hodnotení exponátu na výstave v Nitre a tiež už aj na internete www.postoveznamky.sk (filatelistická výstava Nitra 2011).

S úctou „obyčajný filatelista"

Ladislav Fekete

VÝSTAVA OČIMA JURYMANA

Tento článek píšu hlavné pro ty sběratele, kteří ještě nevystavují, aby nedělali takové chyby v exponátech, které jsem dělal já, když jsem začal vystavovat, a které jim zbytečné kazí hodnocení.

Letos SČF organizoval jen jednu výstavu, a proto byla velmi sledovaná. Účastnil jsem se na této výstave jako člen výstavní jury a posuzoval jsem exponáty v tradiční třídě a v třídě literatúry. Někteří vystavovatelé bývají nespokojeni s hodnocením. Věnují exponátu hodné času a často je vidět i perfektní zpracování daného tématu, velmi dobrá úprava a obrovský zajem o dané téma, potom přijde palmáre a v některých případech jsou vystavovatelé ohodnocením zklamáni.

Výstavní jury má za úkol v extrémne krátke době posoudit všechny exponáty. Dnes výstavy trvají z ekonomického hlediska jen několik dnů. Poslední nebo predposlední den je slávnostní palmáre, kde je nutné předložit již všechny výsledky hodnocení, a vystavovatelé na této slávnosti obdrží získané ceny. Je to časový boj, kdy jurymani chtějí být u exponátu co nejdříve

a zároveň se exponáty staví až na poslední chvíli, protože pořadatelé platí drahý najem a každý den navíc je znát. Všichni chtějí, aby výsledné hodnocení bylo co nejdříve hotové. Vždy je nutné, aby jurymani hodnotili exponáty společné. Platí zásada, že každý exponát hodnotí alespoň dva, někdy hodnotící skupina číta až několik lidí. Hodnotící kritéria jsou dána, a tak vystavovatelé mají možnost předem podlě daných kritérií odhadnout predbežný výsledek. Jurymani nejsou schopní béhem krátke doby prostudovat celý exponát. Ale výhodou je Expo-net, kde je možno se s většinou exponátu seznámit předem. Ďalším vodítkem je titulní list (plán exponátu). Ač většinou bez filatelistického materiálu je velmi významnou častí exponátu. Jurymani jej dostávaji předem a mají tak možnost se připravit na to, co je v exponátu čeká. Titulní list je sběrateli bohužel dost podceňován a někdy dokonce chybí. Tato skutečnost dokáže výrazné ovlivnit hodnocení. V titulním listu nemusí být seznam celého exponátu, ale nejdůležitejši je uvedení cílu a zámeru a upozornení na vzácne položky v exponátu. Titulní list by měl být stručný a přehledný, proto třístránková povídka ztrácí efekt.

Cíl exponátu musí být presné a detailné vymezen. Vystavovatel zde uvádí, co vlastné vystavuje, často je již v titulním listu vidět, zda již má danou problematiku naštudovanou, někdy uvádí i vlastní výzkum nebo je vidět, že teprve začína.

Vzácne položky musí být zdůrazněny a musí být vidět. Sběratele mají v exponátu jen vzácne položky, takto to chápou někteří vystavovatelé a neuvedomuji si, že jury může stát před exponátem jen pár minút a rozhodně neprojde detailně všechny takzvané vzácne položky. Uvedení velkého množství vzácnych položek má stejný efekt, jako když neuvedeme žádné. Optimum je 3-5. Ve svém exponátu jsem se snažil dávat vzácne položky na horní část rámu a ve většině prípadu mi to vycházelo pravě naopak na poslední řádek v rámu. Porušil jsem často i chronologické poradí, abych umístil vzácny materiál na horní část rámu.

Pri hodnocení si předem projdu titulní list exponátu. Po inštalovaní exponátu na výstave mám možnost si prohlédnout již celý exponát. První pohled je celkový dojem, kdy posuzuji všech pět rámu najednou. Nejlépe se to delá, když trochu poodstoupím a porovnávam jednotlivé rámy. Listy nesmi být přecpány a také chybějicí místa vypadají nepekně a napovídají, že zrejmě chybí výstavní materiál. Ďalším krokem je již detailní čtení, zda je opravdu dodržen cíl, který je uveden na titulním listu. Ještě jsem se nedostal k detailní prohlídce exponátu a již mám hrubý přehled za sebou a někdy vím, že pravě zde vystavovatel ztrácí jeden až dva stupne, a to je opravdu hodné. Vlastní prohlídka pak spočíva v kontrole stavu a kvality materiálu, posuzování znalostí sběratele. Jak mám poznat, že sběratel má dobré znalosti? Někdy je uveden kvalitní materiál a popis vypadá, jako vystřižený z katalógu. Vystavovatel zde má velkou možnost „promluvit si s jurymanem», ukázat mu, co umí. Zvláště kvalitní, neobvyklé celistvosti jsou vhodnou možností pro tuto komunikaci. V odborných časopisech se o některých celistvostech píše celý článek, ale na výstave to někdy vypadá, jako kdyby byly veškeré detaily např. poštovního prevozu z predminulého století všeobecně známy. Popis, kde je uvedeno, že zásilka byla odeslána odněkud někam, je trochu slabý. To si každý přečte přímo z celistvosti. Vystavovatel

by měl mít popis velmi detailní, a pokud uvede, z čeho se skladá uhrazené výplatné, délku období, ve kterém známky byly použitý a další někdy velmi neobvyklé zvláštnosti, predpokladám, že to vše ví a musím to v exponátu hodnotit. Je kuriózni, že celistvost, která je špatné vyplacena, může vystavovateli zhoršit ale i vylepšit hodnocení. Hodnotím jeho znalosti. Pokud to správne uvede, a také proč ji do exponátu dal, je pro mě informace, že problematiku zvláda. Postupuj i stejnými myšlenkami jako sběratel, nebo se o to alespoň snažím. Někdy je dost těžké vyluštit, proč je daná celistvost v exponátu, nebo proč vystavovatel zvolil daný postup.

Hodnotím také význam exponátu, kde mám velkou škálu od vyloženě místního, regionálního významu až po celosvetový význam. Tady je to velmi jasné a každý vystavovatel pochopí, že revoluční přítisky vzniklé v eufórii osvobození bez požehnaní pošty nemohou soupeřit s použitím prvních poštovních známek.

Porovnávam i exponáty mezi sebou v dané třídě. Nelze srovnávat exponát z období před 150 lety s menovou reformou, která bude teprve slavit své šedesáté narozeniny. Známky jsou rozdelený do několika období, aby i nově vydané poštovní známky měly možnost získat dobré hodnocení.

Exponát, který dostal zlatou medailí na Premiére, nemusí dostat zlatou medailí na regionálni výstave. Pokud zabehneme skvelý čas na krajském přeboru, tak mistrovství republiky již vyžaduje podstatné rýchlejší krok. Zde je to stejné a exponát může postupovat až na nejvyšší výstavy, které jsou pod patronátem FIP.

Hodnotící škála je dost rozsáhlá. Dát exponátu hodnocení Potvrzení o účasti je vlastně nedostatečná, kterou jsem jednou dostal za exponát vystavený v Příbrami a dodnes to beru jako osobní krivdu, protože ten exponát si to nezasloužil. Takovéto hodnocení vystavovatelé nepovzbudí, ale spolehlivé odradí. Proto se snažím hledat v exponátu něco zajímavého a snažím se vžít do myšlenek vystavovatelé, abych si uvedomil jeho zámer. Některé exponáty již znám z předchozích výstav, a tak mohu posoudit, zda vystavovatel vylepšil exponát, nebo reagoval na připomínky jury.

Musím přiznat, že všechna hodnocení, i když se vždy dělají kolektívne, jsou subjektívni. Může se stát, že stejný exponát na výstave stejného ranku má výrazné odlišné hodnocení, což vystavovatel těžce nese a špatné se to zdůvodňuje. Kvalitní hodnocení závisí na kvalitní práci jury. Jsme lidé omylní a občas se stane, že néco přehlédneme. Napr. i na výstave Praga 2008 dostal exponát pana Liebermanna výrazné horší hodnocení než na předchozích výstavách, a to jej ještě vylepšil.

Na výstave v Dobříši jsem se zúčastnil také besedy s vystavovateli. Vystavovatel může během besedy zjistit, jak vylepšit svůj exponát a získat tak lepší hodnocení na přištím výstave. Také se dozví, proč dostal takovéto hodnocení. Já se zase dovím, proč mu chybí atesty u vzácnych položek, proč použil některé materiály, co chtěl výběrem materiálu říci a další důležité informace.

Znám radu sběratelů, kteří vlastní exkluzívni a vzácny materiál, který ještě nikdy nevystavili, jezdí na všechny výstavy, ale exponát nemají. Je to škoda, protože mohou pomoci ostatním ukázat, co vše existuje, jaké mají znalosti a sami si udělají vlastní inventúru své sbírky.

Ing. Jiří Sedlák

Slovensko ako hosť na Dňoch otvorených dverí Rakúskych filatelistov

Deň otvorených dverí Zväzu rakúskych filatelistov (VÖPh) je významné podujatie s dlhoročnou tradíciou. S potešením konštatujem, že Zväz slovenských filatelistov a Slovenská pošta boli 4.11. – 5.11. 2011 už druhý krát jeho hosťom. VÖPh tradične organizuje toto podujatie vo svojom sídle na Getreidemarkt 1 vo Viedni. Každoročne je ako hosť podujatia pozvaný niektorý z partnerských filatelistických zväzov. Prvé spoločné podujatie, kedy sme boli hosťami podujatia spolu so Slovinským filatelistickým zväzom sa uskutočnilo v roku 2005 a potvrdilo naše priateľské vzťahy. Tohtoročné druhé stretnutie je logickým pokračovaním našej spolupráce. Rakúski a slovenskí filatelisti sú prirodzení partneri z pohľadu našich spoločných dejín, historických dokumentov poštového styku i súčasných potrieb našich zväzov. Všetci slovenskí filatelisti, ktorí sa podujatia zúčastnili, mali možnosť nadviazať cenné osobné kontakty, získať nové poznatky, vytvoriť zaujímavé celistvosti a filatelistické suveníry.

4.11.2011 večer sa uskutočnilo slávnostné zahájenie pre pozvaných hostí. Odzneli pozdravné prejavy predstaviteľov filatelistov, poštových správ i zástupcu Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Rakúsku. Po slávnostnej večeri mala delegácia ZSF oficiálne rokovanie s predstaviteľmi rakúskeho zväzu o budúcej spolupráci. Na druhý deň (9.00 – 17.00 hod.) pokračovalo podujatie pre záujemcov z radov rakúskych a slovenských filatelistov. Filatelistické zväzy poskytovali informácie o svojej činnosti i suveníry s kašetom podujatia. ZSF vyrobil pre návštevníkov svojho stánku príležitostný pamätný list v limitovanej edícii. Záujemcovia mali možnosť navštíviť bohato vybavenú knižnici VÖPh a stretnúť sa členmi redakcie zväzového časopisu Briefmarke. Rakúski znalci poskytovali bezplatnú poradenskú službu a autogramiáda autora rakúskej personalizovanej známky dotvárala rámec tohto neobyčajného podujatia. Partnerské poštové správy ponúkali v informačných stánkoch svoje ceniny a výrobky a rakúska pošta umožnila zaslanie poštových zásielok opatrených príležitostnou pečiatkou.

Zväz slovenských filatelistov predstavil na jednom výstavnom ráme vzácne materiály Poštového múzea Slovenskej pošty, a.s. v Banskej Bystrici, dokumentujúce výtvarné návrhy, odtlačky z rytín a tlač slovenskej poštovej známky „Mária Terézia – Dejiny poštového práva“, ktorá získala cenu Grand Prix WIPA 2000, čím sa stala najkrajšou známkou sveta. Dvoj-

rámový exponát M. Bachratého „Dvojjazyčné R nálepky spišských miest 1939 – 1945“ získal zaslúženú pozornosť špecializovaných zberateľov a vyvolal zaujímavú diskusiu s autorom exponátu.

Deň otvorených dverí VÖPh bolo po každej stránke dobre zorganizované a odborne bohaté podujatie. Želáme si, aby naša spolupráca pokračovala i v budúcnosti, aby sme rozvíjali tradíciu Otvorených dverí VÖPh s našou účasťou. Je to jeden zo spôsobov, ako si my, filatelisti, môžeme vzájomne dať to, čo nám nikto iný nemôže dať.

Ľubomír Floch

Poplatky za komerčnú reklamu

Spravodajca ZSF, vychádza štvrťročne v marci, júni, septembri a decembri.

Poplatky za komerčnú reklamu, čierno-biela tlač.

Celá A5 strana (128 x 180 mm) .... 106,22 €

½ A5 strany (128 x 90 mm).....63.06 €

¼ A5 strany (64 x 90 mm).....33,19 €

1/8 A5 strany (64 x 45 mm) .....18,25 €

Text: 1 riadok (celý alebo časť), normálny text: 0,83 €, zvýraznený text: 1,16 € .

Zadávateľ reklamy musí dodať podklady v definitívnej podobe. Text musí byť dodaný ako Word dokument, obrázky v tif, jpg alebo pdf formáte. Vydavateľ si vyhrazuje právo umiestniť reklamu podľa svojho uváženia.

Ponúkame reklamnú plochu 4. strany obálky vo farebnom prevedení. Cena dohodou.

INZERCIA ZSF

Redakcia časopisu chce napomôcť prehĺbeniu informovanosti členov navzájom, budovaniu vzťahov s filatelistickými obchodníkmi. Preto v tejto rubrike uverejňujeme inzerciu členov ZSF bezplatne, v jednom čísle jeden inzerát na člena. Redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia inzerátu alebo reklamy v časopise.

- Predám ++maď. známky s predtlačou Č.S.P. červená (Rim. Sobota), 3, 4, 8, 10, 18, 20, 30, 50, 70 Loránffy, 70 Deák téry. 2x, 80 výpl., 80 Zrinyi (s dat. 44.VI.) fillér, 1, 2 Pengö. Spolu 15 ks. 28€.

  Tel.: 047/542 23 89 alebo 0907/67 57 51

- Kúpim, vymením listiny s kolkami z územia Slovenska od RU po súčasnosť, hlavne z obdobia rokov 1945-1953. Mám záujem i o Dobytčie pasy, Nákladné listy, Rybárske lístky, Balíkové sprievodky a ďalšie doklady, kde sú natlačené kolky.

  Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice, t.f. 055-6257049.

  E-mail: dusan.evinic@mail.t-com.sk

2011, 2. 12. * **Historická poštová schránka** (Deň poštovej známky) * príležitostná známka * N: P. Augustovič * OF PTC * PL: 30 ZP + 30 K, TF: 2 PL * papier FLA * RZ 11 ¾ : 11 ¼ * FDC N: P. Augustovič, R: Ľ. Žálec, OTp TAB * náklad: 300 tis.

508) Prenosná poštová schránka z Balneologického múzea v Piešťanoch, detail dobovej rytiny z r. 1811

kupón) Secesná poštová schránka systém „Paris" z r. 1891

508	**0,50 € viacfarebná**	**0,50**
508 FDC		1,40
508 NL		0,91
Kupóny		
508 ĽK		0,50
508 PK		0,50
508 ĽK+PK		0,50
508 S		1,00

2011, 13. 12. * **Tabuľová maľba Metercie z Rožňavy** (Umenie) * príležitostná známka v hárčekovej úprave * GÚ+R: F. Horniak * OTp+OF, Praha * H: 1 ZP, TF: 1 H * papier FLA * RZ 11 ¾ * FDC N+R: F. Horniak, OTp TAB * náklad: 60 tis.

509) neznámy maliar: tabuľová maľba Metercie z Rožňavy (1513)

509	**1,60 € viacfarebná**	**1,60**
509 H	(? x ? mm)	1,60
509 FDC		2,50
509 PT (? x ? mm), čierna, číslovaná		2,80

Titulná strana obálky
Emisia UMENIE: Tabuľová maľba Metercie z Rožňavy
Autor FDC pečiatky, výtvarného návrhu hárčeka a rytec: František Horniak

Zadná strana obálky
Carte maximum 91 CM 506/11. Vianoce 2011: Ľudový motív
Autorka: Mgr. art. Marianna Žálec - Varcholová

Pamätné listy ZSF a VÖPh
vydané ku Dňu otvorených dverí VÖPh 2011

CARTE MAXIMUM

Vianoce 2011 - ľudový motív